

Negyedik éve már, hogy az Országházban évente összeül az Információs Társadalom Parlamentje. Az idei eseményre 2014. június 26–27-én került sor az Informatika a Társadalomért Egyesület és az Informatikai, Távközlési és Elektronikai Vállalkozások Szövetsége szervezésében, sok-sok cég támogatásával. A résztvevőket és az előadókat az infokommunikációs iparág vállalkozásainak és társadalmi szervezeteinek képviselői alkották, az e-tanácsadók népes körével kiegészülve. A két nap során sokféle, különböző nézőpontból fogant előadás hangzott el, amelyek nagy részéről videofelvétel is készült. Ezek megtekinthetők a következő linken: <http://infoparlament.infoter.eu/?page=program>.

Farkas Szilárd kistolmácsi e-tanácsadó és letenyei önkormányzati képviselő a konferencián az e-tanácsadók munkájáról és a digitális írástudás növelésének szükségességéről beszélt.

Az idei program a *Digitális ökoszisztéma* címet kapta. Ennek kapcsán megjegyezném, hogy a 2013-ban megjelent és a 2014-től 2020-ig tartó évekre szóló infokommunikációs társadalmi stratégiának¹ szintén kulcseleme a digitális ökoszisztéma. A stratégia egységben kezeli az információs társadalom minden, egymással összefüggő részét: az infrastruk-

túrát, a digitális készségeket, az e-befogadást, a digitális gazdaságot, az e-közszolgáltatásokat, valamint a kutatást, fejlesztést és innovációt. A kifejezés értelmezéséhez idézzük fel *Soltész Attila* gondolatait, aki az INFOTÉR Egyesület elnöke: Kialakulóban van egy olyan világ, amit legjobban a digitális ökoszisztéma fogalmával tudunk leírni. Ebben a világban a termelést, a tanulást, a szórakozást és a szociális szolgáltatásokat is alapvetően befolyásolja az infokommunikáció, sőt az válik egyre inkább a fő mozgatórugóvá. Ebben a rendszerben minden mindennel összefügg, mindegyik tényező hat a másikra, és ezért az elmaradott területek visszahúzzák a fejlettebbeket is.² Soltész Attila az aktuális társadalom képéről szólva felhívta a figyelmet arra is, hogy a digitális eszközök önmagukban nem tudnak alapvető változást elérni a társadalom formálásában. Az előttünk álló időszak kiemelt feladata véleménye szerint attitűdformálással és oktatással, képzéssel versenyképessé tenni minél több embert és vállalatot, bevezetve őket a digitális világba, növelve ezzel a foglalkoztatottságot, a mobilitást és a gazdasági potenciált. Tudni kell azonban, hogy minél inkább lemaradt rétegekről van szó, annál komplexebb, átfogóbb program szükséges a sikerhez.

¹ Forrás: http://www.infoter.eu/attachment/0027/26845_nemzeti_infokommunikacios_strategia_2014-2020.pdf

² Forrás: Információs Társadalom Parlamentje, [Az Infotér kiadványa a programhoz], 1. oldal

Bódi Gábor, a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács elnöke, szintén ezt a nézetet erősítette. A XXI. században a gazdasági versenyképesség egyik legmeghatározóbb ágazata az infokommunikációs szektor. Az információtechnológia behálózza az egész életünket: egy-egy ipari, mezőgazdasági vagy bármely egyéb szolgáltatáshoz kapcsolódó beruházás ma már elképzelhetetlen informatikai fejlesztés nélkül. Az információs társadalom helyzetét áttekintve arra a következtetésre juthatunk a hazai és uniós statisztikai adatokat figyelembe véve, hogy régiókat ezen a területen kettősség jellemzi: felnőtt egy generáció, amelynek mindennapi élete már elképzelhetetlen internet nélkül, ezzel szemben az idősebb nemzedékeken belül még mindig magas azok aránya, akik soha nem léptek fel a világhálóra.

Másfelől jelentős regionális és szociális eltérések is mutatkoznak. Az elmaradottabb földrajzi régiókban kisebb az informatikai eszközökkel rendelkezők – és így az internethasználók – aránya, mint a gazdaságilag fejlettebb vidékeken.

A fentieket alátámasztják a Infokommunikációs Stratégia helyzetelemzéséből vett adatok is.

Számítógép-penetráció tekintetében 2012-ben a következő adatokat mérték településtípusonként és életkor szerint bontásban az Európai Unió huszonhét tagállamának átlagához viszonyítva:

	Falu	Kis, közepes város	Nagyváros	-29	30-59	60+
Magyarország	48%	43%	73%	86%	55%	9%
EU-27	64%	67%	74%	83%	68%	27%

Forrás: E-COMMUNICATIONS HOUSEHOLD SURVEY, Special Eurobarometer 381, 2012

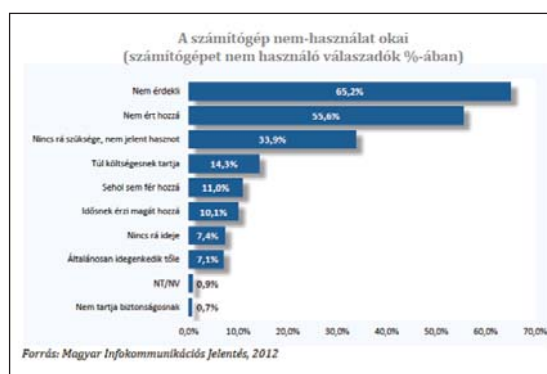
Kiemelnénk ebből, hogy a harminc és ötvenkilenc év közöttiek csoportja meg-

határozó részét alkotja a magyar társadalom aktív népességének. A magyar háztartásoknak csupán ötvenöt százaléka rendelkezik számítógéppel ebben a korcsoportban, ami mindössze egy százalékos növekedés az előző év hasonló időszakához képest, szemben a hatvannyolc százalékos európai átlaggal. A nagyvárosokban élők és a fiatal generációk kivételével még mindig jelentős az elmaradásunk az unió huszonhét országnak átlagához képest. Sőt, mi több, az uniós átlaghoz képest mintegy tizennyolc százalékos (és az előző évhez képest növekvő különbségű) a magyar lemaradás a számítógépet nem használók tekintetében. Ez a tábor – számítások szerint – közel kétfélmillió főt jelent a tizenhat és hetvennégy év közötti korosztályt alapul véve.

Internetet nem használók tábora a különböző életkori szegmensekben, 2012

Forrás	Internetet nem használók tábora		Módszertani megjegyzés
	%	fő	
Eurostat (2012)	26%	1 990 814 fő	16-74 év közötti korosztály
GfK eNET (2012)	44,3%	3 769 361 fő	15+ korosztály
Bell Research (2012)	43,8%	3 726 818 fő	15+ korosztály

Forrás: Eurostat, eNET: A digitális írástudás fejlesztésének hatása a makrogazdaságra (2012), Bell Research: Magyar Infokommunikációs Jelentés (2012)

A nem-használat okai között a stratégia szerint elsősorban kognitív, tudásbeli és motivációs gátak dominálnak, a pénzügyi szempontok egyre inkább háttérbe szorúlnak. A válaszokból látható, hogy a legtöbben egyáltalán nem érdeklődnek

a számítógépek és az online világ iránt, illetve úgy érzik, hogy számukra nem jelenthetne hasznot annak használata. A válaszadóknak csupán tizennégy százaléka hivatkozott pénzügyi okokra a használat hiányát indokolandó.

A jelentős mértékű érdektelenségen sokat segíthet a digitális írástudás szisztematikus népszerűsítése, segítése. A digitális kompetenciák fejlesztésének terveiről szintén olvashatunk az Infokommunikációs Stratégiában. Ennek egyik eleme, az eMagyarország-pontok hálózata, éppen idén tízesztendő. Ez a program minden elemében illeszkedik a nemzetközi legjobb gyakorlatok sorába, ezért folytatódni fog, a kiképzett e-tanácsadók szaktudására és helyi beágyazottságára építve.

Nagyszabású akciók a stratégia időszakában a célok elérése érdekében:

- Képzési és motivációs programok a digitális írástudás terjesztésére a közösségi terek (eMagyarország-pontok, IKSZT-k, könyvtárak stb.), illetve oktatási, kulturális és közösségi intézmények bázisán, a leginkább rászoruló célcsoportokra fókuszálva (például munkanélküliek, hátrányos helyzetű családok, idősek stb.); online kampányok az infokommu-

nikációs technológiát használók társadalmi szolidaritásának erősítésére.

- Ismeretbővítő programok a másodlagos digitális megosztottság csökkentésére (online vásárlás és ügyintézés, e-közigazgatási és e-egészségügyi szolgáltatások, távoktatás, távmunka lehetőségeinek tudatosítása és használatának megtanítása stb.).

- A távoktatás és a távmunka elterjedésének ösztönzése (egyebek mellett fizikai infrastruktúra biztosításával és mentori támogatással – például crowdsourcing projektekben való részvétel az önkormányzatok, helyi vállalkozások bevonásával stb.).

- Integrált közösségi terek (eMagyarország-pontok, postai agóra-helyszínek, IKSZT-k (integrált közösségi szolgáltatóhelyek), közösségi házak, teleházak stb.) és programok létrejöttének és hálózatba szerveződésének támogatása; az e-tanácsadók, pedagógusok és egyéb véleményvezérek kapcsolatának erősítése, biztosítva a településen a digitális írástudás közösségi keretek között történő fejlesztését.

Érdeklődve várjuk az ezzel kapcsolatos pályázatokat. ■

